

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 51 0 P 167171 22 Rev
Sarajevo, 04.05.2023. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija: Fatime Imamović, kao predsjednice vijeća, Snježane Malešević i Suada Kurtović, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja „BET-LIVE“ d.o.o. Vitez iz Viteza, koga zastupa punomoćnik Mirzeta Duljković, advokat iz Sarajeva, ulica Dolina broj 7, protiv tužene Općine Maglaj, koju zastupa zakonski zastupnik Općinsko pravobranilaštvo Maglaj, ulica Viteška broj 5, Maglaj, radi diskriminacije i naknade štete, v.s. 26.749,75 KM, odlučujući o reviziji tužitelja, izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Novom Travniku, broj 51 0 P 167171 22 Gž od 15.06.2022. godine, u sjednici vijeća održanoj 04.05.2023. godine, donio je:

P R E S U D U

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Travniku, broj: 51 0 P 167171 19 P od 25.10.2021. godine odlučeno je:

Odbija se kao neosnovan tužbeni zahtjev koji glasi:

„Utvrđuje se da je tuženi diskriminirao tužitelja na način da je Tarifnim brojem 37. Tarife komunalnih taksi na istaknutu firmu i drugih komunalnih taksi, koja je sastavni dio Odluke o komunalnim taksama Općine Maglaj objavljene u Službenim novinama F BiH broj 3/13, povrijedio pravo tužitelja na jednako postupanje u obavljanju privredne djelatnosti na području Općine Maglaj.

Nalaže se tuženom da prestane sa diskriminacijom tužitelja, te se zabranjuje primjena Tarifnog broj 37. Tarife komunalnih taksi na istaknutu firmu i drugih komunalnih taksa, koja je sastavni dio Odluke o komunalnim taksama Općine Maglaj.

Nalaže se tuženoj da tužitelju u roku od 30 dana pod prijetnjom izvršenja isplati ukupan iznos od 26.749,75 KM sa zateznom kamatom koja teče

- na iznos od 10.538,43 KM počev od 24.05.2017 godine
- na iznos od 15.824,92 KM počev od 28.08.2019. godine
- na iznos od 386,40 KM počev od 04.09.2019. godine.“

Obavezuje se tužitelj da tuženoj nadoknadi troškove postupka u iznosu od 2.160,00 KM“.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Novom Travniku broj 51 0 P 167171 22 Gž od 15.06.2022. godine žalba tužitelja je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Protiv drugostepene presude, tužitelj je izjavio reviziju zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija usvoji, pobijana presuda preinači i tužbenom zahtjevu udovolji u cijelosti, uz naknadu troškova postupka, ili ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Tužena nije podnijela odgovor na reviziju.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama razloga navedenih u reviziji i po službenoj dužnosti u smislu odredbe člana 241. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“ broj 43/03, 73/05, 19/06 i 98/15 – u dajem tekstu ZPP), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Revizija nije osnovana.

Neosnovan je revizijski prigovor da je drugostepena presuda zahvaćena povredom odredaba parničnog postupka iz člana 209. u vezi sa članom 231. ZPP, budući da je drugostepeni sud u obrazloženju svoje presude ocijenio sve žalbene navode odlučne sa aspekta predmeta spora. U konkretnom slučaju obrazloženje pobijane presude sadrži razloge o odlučnim činjenicama koje su drugostepenom sudu poslužile kao stvarni i pravni osnov za donošenje odluke o neosnovanosti postavljenih zahtjeva, tako da je drugostepenu presudu moguće ispitati - ista nije zahvaćena povredom odredaba parničnog postupka iz člana 209. u vezi sa članom 191. stav 4. ZPP.

Slobodnoj ocjeni dokaza od strane suda stranka ne može s uspjehom suprotstaviti svoju ocjenu tih dokaza, tim više što ta ocjena u konkretnom slučaju uključuje prigovore činjenične prirode koji u revizijskom postupku nisu relevantni (član 240. stav 2. ZPP).

Kako nisu počinjene povrede na koje revident ukazuje u reviziji, to nije ostvaren revizijski razlog povrede odredaba parničnog postupka.

Neosnovan je prigovor revidenta da je drugostepena presuda zasnovana na pogrešnoj primjeni materijalnog prava.

Revizijski prigovor pogrešne primjene materijalnog prava revident ne može sa uspjehom zasnivati na činjeničnom stanju drugačijem od onog kojeg su utvrdili nižestepeni sudovi, pa tako ni na tvrdnjama da je odlukama tuženog utvrđeno različito tretiranje obveznika plaćanja takse po osnovu djelatnosti koju obavljaju (što je tužitelj isticao i tokom postupka), zatim da su spornim odlukama tuženog propisani „Izuzeci” pa da je očito da je tužitelj grubo i očigledno diskriminisan.

Predmet tužbe je zahtjev tužitelja kojim traži zaštitu od neposredne - produžene diskriminacije u obavljanju privredne djelatnosti, smatrajući da je istu izvršio tuženi donošenjem Odluke o komunalnim taksama općine Maglaj.

Odlučujući o predmetnom tužbenom zahtjevu nižestepeni sudovi su utvrdili da je tužitelj registrovan za obavljanje djelatnosti privređivanja igara na sreću, što proizilazi iz rješenja Federalnog ministarstva finansija, br. 05-14-2-577/18-T.B. od 26.7.2017.godine kojim je tužitelju „BET-LIVE“ d.o.o. Vitez odobreno priređivanje igara na sreću i klađenje. Iz odluke Općinskog vijeća Maglaj o komunalnim taksama i tarifi taksa na istaknutu firmu i drugih taksa od 30.5.2013.godine i Odluke o izmjeni o dopuni Odluke od 17.10.2013.godine proizlazi da je navedenom odlukom Općina Maglaj propisala komunalne takse, te utvrdila njihovu visinu i odredila način plaćanja na području Općine Maglaj. Prema čl. 17. kriteriji za utvrđivanje, obračun i naplatu općinske takse na istaknutu firmu su vrsta djelatnosti koju obavlja određeno pravno ili fizičko lice, područje Općine, odnosno zona u kojoj se nalazi sjedište odnosno poslovna jedinica ili bilo koji drugi organizacioni oblik sa istaknutom firmom, položajnoj pogodnosti obezbjeđene taksenom obvezniku u zoni u kojoj je istaknuta firma koje utječu na poslovanje, a nisu rezultat sopstvene aktivnosti taksenog obveznika i pravni status subjekta koji obavlja djelatnost (pravno ili fizičko lice). Prema Tarifi taksa na istaknutu firmu i drugih

komunalnih taksa koja je sastavni dio gore navedene Odluke visina takse na firmu za djelatnost kockanja i klađenja u prvoj zoni je 3.500,00 KM, za djelatnost zdravstvene i socijalne zaštite 600,00 KM, za djelatnost obrazovanja 300,00 KM, za prevodilačke djelatnosti 800,00 KM, za odvjetničke kancelarije 900,00 KM, za osiguranje 2.000,00 KM, za financijske uslužne djelatnosti 5.000,00 KM, za telekomunikacije 10.000,00 KM, za restorane 600,00 KM i tako dalje. Iz prijave komunalne takse u ime obveznika Porezne uprave F BiH, Porezne ispostave Maglaj, br. 13-4/7-15-7-223-1/2014 od 28.4.2014.godine je utvrđeno da je poreznom obvezniku, ovdje tužitelju, razrezana komunalna taksa po tarifnom broju 37. Zona I za istaknutu firmu za 2013.godinu i 2014.godine u iznosu od po 3.500,00 KM, protiv koje prijave je tužitelj izjavio žalbu, a da je rješenjem Federalnog ministarstva finansija broj 03-15-1138/14 A.Z.H. od 21.2.2017.godine žalba odbijena kao neosnovana. Tužitelj je podnio tužbu Kantonalnom sudu u Zenici protiv ovog rješenja Federalnog ministarstva finansija. Isto tako uvidom u prijavu komunalne takse u ime tužitelja od 19.4.2017.godine utvrđeno je da mu je kao poreznom obvezniku razrezana komunalna taksa za istaknutu firmu za 2015.godinu, 2016.godinu i 2017.godinu po tarifnom broju 37 zona I u iznosu od po 3.500,00 KM, te da je protiv ove prijave izjavljena žalba Federalnom ministarstvu finansija, a Federalno ministarstvo finansija donijelo rješenje broj 03-15-648/17 I.V. od 14.3.2019.godine kojim je žalbu odbilo kao neosnovanu. Tužitelj je i po osnovu ovog rješenja podnio tužbu Kantonalnom sudu u Zenici, kao i zahtjev za vanredno preispitivanje presude Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 U 010810 19 U od 28.6.2019.godine. Uvidom u naloge za plaćanje poreznih obaveza za tužitelja izdate od Porezne ispostave Maglaj pod brojem 13-4/3-15-15-20-35/17 I.Š. od 7.3.2017.godine naložena je uplata ukupnog iznosa od 10.036,60 KM za period 2013.godine do 2017.godine, te naloga iste Porezne uprave od 28.5.2019.godine za period od 2015.godine do 2019.godine iznos od 15.071,35 KM. Iz rješenja o pokretanju postupka prinudne naplate Porezne uprave F BiH, Kantonalni porezni ured Novi Travnik, broj 13-6-01-15-21-204/17 J.Š.-1 od 30.3.2017.godine utvrđeno je da je pokrenut postupak prinudne naplate prema poreznom obvezniku, ovdje tužitelju, za plaćanje duga određenog u nalogu za plaćanje broj 13-4/3-15-15-20-35/17 I.Š. od 7.3.2017.godine Porezne ispostave Maglaj u ukupnom iznosu od 10.538,43KM, te da su dana 24.5.2017.godine od strane tužitelja izvršene uplate u iznosima od 7.000,00 KM, 3.036,00 KM i 501,83 KM. Iz rješenja o pokretanju postupka prinudne naplate Porezne uprave F BiH, Kantonalni porezni ured Novi Travnik, broj 13-6-01-15-25-506/19 J.Š.-1 od 5.7.2019.godine utvrđeno je da je pokrenut postupak prinudne naplate prema poreznom obvezniku, ovdje tužitelju, za plaćanje duga određenog u nalogu za plaćanje broj 13-4/3-15-15-94-25/19 M.B. od 28.5.2019.godine Porezne ispostave Maglaj u ukupnom iznosu od 15.824,92 KM, te da su dana 28.8.2019.godine od strane tužitelj izvršene uplate u iznosima od 10.500,00 KM, 4.571,35 KM i 753,57 KM. Uvidom u rješenje Kantonalnog poreznog ureda Novi Travnik broj 13-6-01-15-25-506/19 J.Š. 2 od 29.8.2019.godine je utvrđeno da ovim rješenjem izvršen konačni obračun kamata po osnovu komunalne takse u iznosu od 386,40 KM, te da je ovaj iznos i uplaćen što proizilazi iz uplatnice od 4.9.2019.godine.

Na osnovu tako utvrđenog činjeničnog stanja nižestepeni sudovi su donijeli pravilnu i zakonitu presudu kada su tužbeni zahtjev odbili kao neosnovan.

Odredbom člana 2. Zakona o zabrani diskriminacije („Službeni glasnik BiH“ broj 59/2009 i 66/16) propisano je da će se diskriminacijom, u smislu ovog Zakona, smatrati svako različito postupanje, uključujući svako isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti utemeljeno na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica na osnovu njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze s nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i pola, polnog

izražavanja ili orijentacije, kao i svaka druga okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi prava i sloboda u svim oblastima javnog života (stav 1).

Odredbom člana 3. istog Zakona propisano je da je neposredna diskriminacija svako različito postupanje po osnovama određenim u članu 2. ovog Zakona, odnosno svako djelovanje ili propuštanje djelovanja kada je neko lice ili grupa lica dovedena ili je bila, ili bi mogla da bude dovedena u nepovoljniji položaj za razliku od nekog drugog lica ili grupe lica u sličnim situacijama. (Stav 2) Posredna diskriminacija podrazumijeva svaku situaciju u kojoj, naizgled neutralna odredba, kriterijum ili praksa, ima ili bi imala efekat dovođenja nekog lica ili grupe lica u nepovoljan ili manje povoljan položaj u odnosu na druga lica. Odredbom člana 12. Zakona o zabrani diskriminacije je propisano (1) Lice ili grupa lica koja su izložena bilo kojem obliku diskriminacije, prema odredbama ovog zakona, ovlašćeni su da podnesu tužbu i da traže a) utvrđivanje da je tuženi povrijedio tužiočevo pravo na jednako postupanje, odnosno da radnja koju je preduzeo ili propustio može neposredno dovesti do povrede prava na jednako postupanje (tužba za utvrđivanje diskriminacije), b) zabranu preduzimanja radnji kojima se krši ili se može prekršiti tužiočevo pravo na jednako postupanje, odnosno da se izvrše radnje kojima se uklanja diskriminacija ili njene posljedice (tužba za zabranu ili otklanjanje diskriminacije), c) da se nadoknadi materijalna i nematerijalna šteta uzrokovana povredom prava zaštićenih ovim zakonom (tužba za nadoknadu štete) i d) da se presuda kojom je utvrđena povreda prava na jednako postupanje na trošak tuženika objavi u medijima, u slučaju kada je diskriminacija počinjena kroz medije (štampane, printane i elektronske), odnosno bilo koje vrste. Odredbom člana 15. Zakona, teret dokazivanja da nije prekršen princip jednakog postupanja ili zabrane diskriminacije, prebačen je na tuženog.

Imajući u vidu naprijed citirane zakonske odredbe i utvrđeno činjenično stanje, nižestepeni sudovi su pravilno ustanovili da tužitelj u smislu čl. 15. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije, nije učinio vjerovatnim da ga je tuženi doveo u diskriminirajući položaj po osnovu vrste djelatnosti i da je u nepovoljnijem položaju od ostalih pravnih lica čije obaveze plaćanja poreza su bile obuhvaćene odlukom tuženog, posebno kada su u pitanju uporedne grupe – Lutrija BiH, TV Bingo, kao i svi ostali privredni subjekti koji bi predstavljali uporednu grupu. Tužitelj samo navodi da je diskriminiran u odnosu na 90% ostalih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost na području Općine Maglaj, ali nije ukazao na postojanje uporednih grupa određenih pravnih osoba u odnosu na koje je prema njemu nepovoljnije postupano. Samim tim, tužitelj nije učinio vjerovatnom postojanje uzročno posljedične veze za štetu za koju smatra da je nastala naplatom poreza koji se po zakonu mora platiti i to po Odluci tuženog o komunalnim taksama, koja je bila predmet ispitivanja pred Ustavnim sudom FBiH, ali je isto propisivala za sve poreske obveznike pa i za tužitelja.

Ostali revizijski prigovori nisu od odlučnog značaja za donošenje drugačije odluke u ovoj pravnoj stvari (član 231. u vezi sa članom 253. ZPP).

Kako ne stoje razlozi zbog kojih je revizija izjavljena, a ni razlog na koji ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, valjalo je reviziju odbiti primjenom odredbe iz člana 248. ZPP.

Predsjednica vijeća
Fatima Imamović, s.r.